

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ÉS HAJDUMÉGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
 Vidéken: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: **Dr. Varga Lajos.**
 Felelős szerkesztő: **Békásy Jenő.**

Egyes szám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412.

Barázdák.

Most már, néhány nappal szeptember 15-ike előtt megfeszült minden hur a politikai válságban. Budapest közönsége kivétel nélkül megfelelő izgatottsággal lesi a fejleményeket és várja, — mi fog történni szeptember tizenötödikén. A helyzet bonyolult és a kifejlődés módja, tartalma emberi észszel beláthatatlan. Mi alakulhat ki abból, hogy a Ház megnyitása napján két ellentétes álláspont, — a szociálistáké és a polgárságé, — találkozik össze egymással? Ugy hirdik, hogy a szociálisták 60,000 embert mozgósítanak. Viszont a polgárok ott lesznek mindnyájan, bővülve azon küldöttségekkel, amelyek erre a napra felrándulnak a fővárosba, hogy tüntessenek a koalíció mellett.

Lehet, hogy a tüntetés tényleg sima lefolyású, komoly és méltóságos lesz, ahogyan azt a szociálisták hirdetik. De az is megtörténhetik, hogy a fegyelem nem tud majd 60,000 embernek parancsolni, a szennvedélyek fékevesztett erővel törnek napvilágra és akkor a polgárság és szociálisták összeütközésének kimenetele gyászos lehet.

Ambátor úgy érzem, hogy az általános tisztulás szempontjából kívánatos ez az összeütközés. Elvégre független érzelmű hazafinak nincs oka kétségeskednie abban, hogy ez az összeütközés tisztító hatással lesz az egész közveleményre és a győzelem növelni fogja a koalíció zászlaja alatt gyülekező polgárság önértékét. Mert rendíthetetlenül áll a hitem,

hogy a demokrácia századában mindenféle összeütközésből a demokráciának kell diadalmasan kibontakoznia.

Most, hogy két kongresszus ülésezett Budapesten, gyönyörű képet mutattak a főváros utcái. Iskolai év kezdete lévén, zibongó diáksereg csatlakozott a sok idegen arcú, idegen ajkú kongresszistához.

Csupa élet, csupa elevenség hullámozott le s fel az utcákon és gyönyörűséggel telt meg a szívem, nyomán annak a világvárosi életnek, a mely előtt állt.

Ha a főváros tanácsa élelmes és üzleti szellemű volna, édes istenem — mily rengeteg számmal lehetne Magyarország szívébe csöditeni az idegeneket!

Ragyogó szép ez a mi fővárosunk. De ha tanácsa nem rendelkezik annyi helyes érzéssel, hogy valamiképpen tudomására juttassa az egész művelt külföldnek, hogy a „barbár“ keleten gyönyörűséges, természeti szépségekkel ékeskedő, modern világváros várja tárt karokkal az idegent, — bizony — hiába van akkor idegen forgalmi vállalatunk, a fia sem pislant el közibénk.

Reklamozni kellene. Áldozni kellene. Ma csak ökölnyi betűkkel lehet beverni valamit az emberek agyába.

Nagy zavar.

Ama bizonyos jól értesült körökből, melyek közel állanak a királyhoz, a legalkotmányosabb uralkodóhoz, azt

ujjásolják, hogy a király, a legalkotmányosabb uralkodó, nem rosszakaratból esőkönyösödik a magyar válság dolgában. Világért sem. Csodálkozik ugyan azon, hogy kedvelt magyarjain, ha még oly szelíd formában is, megint kitör a furor libertatis, holott oly szépen haladt előre az idomítás, hogy a pusztai farkasok már kezes-barány módjára engedték magukat megnyitni, de haragudni nem haragszik rájuk. Kötözködni, nem kötözkedik, csak egyszerűen nem érti a helyzetet. Nem érti, mert nem ismeri a kiegyezési törvényeket

Igaz, hogy nálunk, barbár Magyarországon az elemi iskolákban is tanítanak alkotmánytant, a tanítóképzőkben pedig elhasaltatnák azt a fiatalembert, aki nem ismerné a 67-es kiegyezés fő tételeit. De hát ez persze egész más. A legalkotmányosabb uralkodó nem fog megbukni tudatlansága miatt, mely elvégre is csak az idők mulásának következménye. Valamikor időről időre tudta ő felsége is ezeket a törvényeket, melyeknek mégis csak köszönhetett valamit: a magyar trónust s az osztrák trónus megszilárdulását, melynek Königgretz után nagy recsegésbe estek a lábai.

Ha igaz az, hogy az ismétlés tudás anyja, akkor nincs mit csodálni azon, hogy a legalkotmányosabb uralkodó fejéből kiszorultak a magyar alkotmány

Szilvió hadnagy.

Irta: **Gábor Andor.**

Odakinn patakozott az eső és zeng az ég. A veszett idő elől menekültem abba a szennyes lebujsba, melynek lámpája, mint a rozszelkiösméret hunyorgott bele az éjszakába. Nem tudott elaludni, de tisztességesen égni sem tudott.

Alighogy megmelegedtem egy kissé, kívülről valami merev, rekedt hang rikoltozást hallottam.

— Egy, kettő . . . egy, kettő . . . jobbra át . . . irány az ajtó!

Aztán valami rongyos, csavargó forma lépdelt be az ajtón, tántorgólábbal, de mégis peckesen. Nehéz fejét igyekezett egyenesen tartani. Kezébe nádpálcát tartott kard módjára s úgy szalutált vele, mintha fényes penge volna.

Mögötte két másik toprongyos alak masirozott.

— Jelentem aláson . . . dadogta, és aztán nagyot röhögött. — Itt nincs följobbal. Gyerekek, csirkefogók, gazemberek üljenek le. Itt megint iszunk. Van pénz! Juhé! Adott az asszony!

Egyenesen felém fordult:

— Ez az én csapatom . . . Nagyszerű fiúk . . . Az egyik sánta egy kicsit . . . De azért bevetttem. Tudja kegyed: ha nincsen lé — számár is jó.

Tette torokkal kacagott.

— Hallod, öreg — mondta egyik tár-

sának — nem ló vagy, hanem számár. Hihihi! Jaj be jó.

Aztán hirtelen eszébe jutott valami. Boosánat, tisztelt uram, ha jól emlékszem . . . igen . . . még nem volt szerencsém.

Maga egy idegen. Én Kopiczky Szilvió vagyok, császár és királyi hadnagy . . . szolgálton kívül persze . . . hiszen látja.

En is morogtam valamit, mert fáradt voltam és ez az éjszakai rongyongyult társaság nem volt kedvemre való.

— Pálinkát! pálinkát! — kiáltozott Szilvió hadnagy — szomjas a csapat, pincér sokat meneteltünk, sokat ittunk, hát megszomjaztunk. És ami a fő: van pénz . . . Juhé! Adott az asszony!

Csak bámultam a mámoros emberre. Mit? Maga nem hiszi. Kegyed kételkedik a szavamban? Kopiczky Szilvió vagyok császár és királyi . . . nem fejezte be — Ide nézzen. Mi ez? — Egy marék ezüst forintost láttam piszkos tenyerében. — No, mi ez?

— En hallgattam.
 — Hát feleljen — riadt rám — uri emberrel van dolgom. Hát mi ez?

— Pénz.
 — Meghiszem azt. Pénzt! Sok pénzt! Van tán tizenöt pengő is. . . Vagy nem? — És számolni kezdte. — De. Igen. Tizenhat forint. Meddig tart ez, mit gondol? Semmi? Hát holnap estéig. Elpucolom mind egy lábíg uri gyerek vagyok én.

— Hadnagy ur Kopiczky — szólalt meg az egyik rongyos — nincs már pálinka.

— Hát hozass, izé. . . hogy' hinak?
 No, téged ma soroztalak, nem tudom a nevedet.

— Gezerics Tóbiás a nevem, hadnagy ur.

— Hadnagy ur? ismétlem most már önkéntelenül, mert nem tért a fejembe, hogy ez a szennyes csavargó, akinek kék-vörös foltoz ábrázatán határozottan egy tenyér lenyomatát láttam, valóban hadnagy lett volna valaha.

— Igenis, hadnagy ur! — pattant fel Szilvió, — Hát nem mutatkoztam be magának — Megint felállt. — Kopiczky Szilvió hadnagy ur. . . császár királyi, az ám! . . . Ugye-e fiúk?

— De a két „katona“ az pálinkás pohárban tartotta az orrát, nem ért rá bizonyolni a vezérük szavát.

Szilvió visszaült mellém. Háralógatta fejét. Láthattam vizes, italtól zavaros szemét s bozontos bajusza alatt az ajka finom metszését. Talán nem is hazudik ez az ember?

Hirtelen felrándult:

— Magának nem meséltem? . . . Mindenkinek el szoktam mesélni. Nagyon jó esett az én esetem, Figyeljen csak.

Igyekezett összekevert gondolatait tisztázni.

— Volt pénzem, volt rangom, volt fe-

fő tételei. Mert mióta megácsolták őket, azóta nem sokat háborgatódta. Olyan szép esendesen rohadtak el, hogy csak azt hallottuk, mikor a gerendák derékban recsesentek ketté. Akkor aztán megindult a nagy mentőakció: veszélyben a 67-es alap, csülökre, emberek, mert hiba lesz! Bécs már ezelőtt két hónappal tele sikongatta vele a világot, hogy kiűtött a magyar forradalom, fenik az alföldi parasztok a kaszát, hogy lenyisszentsék vele a kétfejű sasnak legalább egyik fejét.

Na jól van, a bécsiek hihetik, amit akarnak, hanem, hogy a megnyomordott magyar „liberális” sajtó is összezavarja az ideákat, az még se helyin való állapot. Mikor mondta azt a koalíció, hogy úgy el akar válni Ausztriától és császártól, mint ősszel fa levelétől elválik? Hiszen még a függetlenségi párt is a hatvanhét alapján követeli a nemzeti vívmányokat. Szilárdan valja ugyan, hogy végcélja a mindenképp független Magyarország, de ezidő szerint az ő programja is a koalíció programja. S akik azon jajognak, hogy meg kell menteni ezt a dicső állapotot, azok rég leléptek róla, mert ők nem a birodalmi kapcsolat főtartását, hanem a birodalmi egység felé való haladást propagálják.

Mikor a kiegyezés gyártódott, Magyarországnak nem volt alkotmánya. Királya sem volt, minisztériuma se, — amiben hasonlatos világ volt valamennyire a maihoz. Ugy tettek vele, mint a boldogtalan Csehországgal a fehérhegyi csata után: törvénykönyvét maga az uralkodó tépte szét. Hanem aztán némely kellemetlenségek érték a dinasztia s kényszerítették arra, hogy egységet kössön az országgal, melynek szabad lélegzetét vérbe folytatták.

Igy jött létre az 1867. XII., mely midőn elismeri a birodalmi kapcsolatot, a leghatározottabban kizárja az osztrák összbirodalmi eszmét.

Ma úgy áll a dolog, hogy egyelőre nem kíván egyebet a nemzet, mint annak a megadását, amihez az alkotmány, a kiegyezés, a királyi eskü szerint jussa van. Az ismert nemzeti követelmények közt egy komma sincs, ami hol ekszplícite, hol implicite benne ne volna a kiegyezésben. Csakhogy úgy áll a bál, hogy ami akkor előnye volt a törvénynek, ma hátránya, mert azóta a magyar nemzeti állam fogalma felől tisztázódta a nézetek a közvéleményben, ellenben a bécsi fölfogás ma is az, ami 1526 óta mindig volt, az osztrák közjog azóta mindig és következetesen az osztrák birodalmi egység álláspontjára helyezkedik. Ezzel a fölfogással akar és fog most végképp leszámolni a koalíció és a nemzet.

A magyarság ismeri a maga hivatását, melyre a történelem elszólitotta s melyért ezer esztendő óta oly sokat áldozott könyben és vérben, erkölcsi és anyagi tőkében. Ennek a hivatásnak csak egy akadálya van: Ausztria nyüges azt a magyar nemzeti fejlődés eleven ereje mihamarabb szét fogja vetni. Ez kétszer-kettő, amit nem lehet, de nem is kell bizonyítani, csak az időpontról lehet szó, melyben Ausztria katasztrófája megtörténik. Ha most teljesítik a 67-es alapon álló nemzeti követeléseket, akkor a 67-es alap egyelőre még megmarad. Ellenkező esetben azonnal szétmállik, mint a kidült vályogfal s Ausztria sorsa meg van pecsételve, mert hiszen a kiegyezés nem Magyarország, hanem az ő életének fundamentuma.

A politikai válság.

Még mindig a vezérő-bizottság határozatának hatása alatt áll az ország közvéleménye. De sőt Bécs is. Ma már enyhébb hangokat pengetnek, mert látják azt a rettenetes örvényt, mely megnyilik az ország előtt. Határozott formában beszélnek, hogy újabb tárgyalások lesznek az ellenzékkel, de fejezők kizárásával, mert ő velük — úgy is tudják — szóba nem áll az ellenzék.

Ez megtörténhetett annál is inkább, miután egészen bizonyos, hogy a Felső fejezőknek egy előterjesztését sem fogadta el. Fentartotta magának a döntést a hadgyakorlatok végére. A csehországi hadgyakorlatok szeptember 11-én érnek véget, akkor fog fejezők ismét megjelenni a Felső előtt, hogy javaslataiban megkapja a döntést. Most, az események ilyen fordulata alatt, hogy miképpen fog dönteni a korona, kétes még; de nem lehetetlen, hogy fejezők eleji, mert látni fogja, hogy ez az ember csak egyet tud elérni, a zavarok növelését. Mindenképpen meg kell várunk ezt a terminust. Esetleg meglepetésekkel fog járni és akkor meglepetéseket hozhat szeptember 15-dike is, de a nemzet javára.

Ház-felosztás.

Mindjobban bizonyossá válik, hogy a fejezők-kormány vád alá helyezése fenyegető veszélye elől új választások elrendelésével akar kibujni. Kétségbeesett helyzetében más megoldást nem talál, mint a képviselőház felosztását, abban reménykedve, hogy a kristóffy révén felbujtott nép a maga jogainak kivívását a nemzeti követelések elé helyezi és minthogy a koalíció viszont első sorban ezzel a követeléssel kíván végleg leszámolni éppen az ország nyugalma és fejlődése érdekében, azt hiszi fejezők, hogy a koalíció pözdorjává tőri az új választásokkal. Hogy pedig a választások nem is vártnak magukra már soká, azt a „Peeter Lloyd”, a kormány német félhivatalosának tegnapi közleményéből átvett következő rész igazolja:

leségem. Most egyik sincsen. Tudja, mi volt a baj?

Ráztam a fejemet.

— Hát nagyon siettem az étellel. Hej-haj! Régota iszom én már. Régebben mint maga az eszét tudja és régen szerettek em. Hát fáradt voltam, mikor a feleségem hoztam került. Jaj, be finom szép asszony volt. Fehér a husa, piros a szája, selyem a bőre. Nagyon előkelő családból származott . . . mint én. De mi haszna? Nekem már nem kellett . . . Tudja a jó Isten semmiféle asszonya nem kellett már. Elvettem, hogy az adósságaimat kifizessék.

Elhallgatott, az ujjain mintha számoltatott volna valamit.

— Sok adósságom volt . . . Talán száz-ezer is, már nem tudom összeszedni az eszemet. És abban is volt hiba, mert piszkos adósságok is voltak közöttük. No . . . a milyenneket nem szeretnek a katonáknál. Pincér, borbély-eféle.

Nagyot nevetett.

Most nincsenek ilyenek. Se pincér, se borbély nem ad . . . egy fityingt se. Akkor adott, hát halomra nőtt a sok forint. Aztán kifizettem mindent egy fillérig, csak épen a kaucióm marad meg.

Szilvió hadnagy, mintha kijózanodott volna.

— Nem éltünk valami nagy lábon, mert nem volt már miből. De mikor eljött az ideje, nem léptettek elő. Hallja, maga civil, maga idegen; nem léptettek elő! A gazemberek! Minden silány koldusfajzatot előléptettek s engem Kopiczky Szilviót mellőztek.

Most már érdekelt a hadnagy története, megkérdeztem:

— Miért?

— Az adósságok miatt. És én haladni

akartam a többivel, főhadnagy, kapitány akartam lenni, mint a többi. Ez volt az egyetlen örömöm . . . A pénz már nem bántott, az asszony se, mert fáradt voltam. Csak a rang! a rangért mindent odaadtam volna!

Nagyot ivott és nyelt utána:

— Oda is adtam. Ez nagyon érdekes. A generális fiatalember volt. Nem sokkal felül az ötvenen. Beszéltek mindenfelét, hogy kerülgeti a feleségemet, hogy tudj isten mit nem adna érte. De én nem törődtem a beszéléssel, mert nekem mindegy volt, kié az asszony, az enyém ugyse lehetett. Érti maga?

— Érttem.

— A következő évben megint mellőztek. Dühös voltam, összezuztam mindent a lakásunkban. Az asszony sirt nekem eszembe jutott valami. Még nagyon szép volt akkor is. Azt gondoltam, hogy felküldöm a generálishoz. Talán segíthetek m gamon . . .

— És felküldte?

— Mondtam neki De nem akarta megérteni a szavamat . . . Ugy tett, mintha ártatlan volna, nem tudná, mit kívánok tőle. Később sirt és nem is hallgatott rám: Akkor jött az előléptetés hónapja. Én bizonyos voltam benne, hogy megint mellőznek . . . Több okuk is volt már rá, ittam, kártyáztam, piszkos helyeken fordultam meg, mint most, de akkor egyen ruhában. Egy éjszaka aztán megfenyegettem az asszonyt, hogy lelövöm, ha másnap föl nem megy a generálishoz . . .

— Fölment?

— Föl. A legszebb ruháját vette magára. De megmondta előre, hogy ő csak beszélni fog a generálissal; nem engedi közel magához, nem bánja, ha soha sem is lesz belőlem semmi. Egyszóval; mégis fölment. Egész délután odamaradt és kocsin jött haza. Össze volt zuzva. Sápadt volt,

karikás szemű, a ruhája rendetlen, megtépve. Én már tudtam, mi történt: a generális még erős ember volt, elbirt az asszonnyal . . .

Es a hadnagy rekedten, durván kacagott. Majd rumot hozatott magának és nagyot huzott belőle. Ugy látszik, meg is feledkezett arról, hogy a históriát tovább beszélje.

— Mit csinált az asszony? — kérdeztem én.

— Vagy úgy . . . ahá . . . az asszony! Jaj ez borzasztó volt. Rám rivalt, hogy takarodjam a lakásból, mert utál, hogy hitvány csirkefogó vagyok, nem katona . . . és dühöngött, estig . . .

Akkor azt mondta megfojt, ha meglátja rajtam a második csillagot. De én csak nevettem és nyugodtan lefeküdtem aludni. Örültem a csillagnak! Éjfélkor aztán arra ébredtem föl, hogy a feleségem fojtogat . . . Gyöngye, fehér keze volt, nekem még erős, vörös nyakam. De azért megijedtem.

— No és? ösztökéltem a hadnagyot.

— Mit kérdezget maga? — ordított dühösen — Uri ember maga? hogy illik a más családi titkát kiszaglászni? . . . Mi?

Félénken néztem a megvadult emberre De szeme a másik csavargóra esett:

— Fizetek — kiabálta és fizetett is.

— Egy kető . . . indulj! — vezényelt aztán. Az ajtóból visszafordult:

— Aztán megszöktem a csillag, meg az asszony elől . . . Mert megölt volna.

— És az asszony? — kockáztattam meg a kérdést.

— Éli világát, Már nem tiszta . . . Csak finomabban csinálja, mint én. Adott pénzt! Juhé! . . . Gyerünk gyerkek.

Es vezényszava csakhamar összevagyult az elcsendesedett eső csobogásával.

A királynak megvan a joga miniszter-reit tetszése szerint kinevezni s a parlament bizalmatlansági szavazata dacára hivatalban tartani — csak arról van szó, hogy a parlamentől a nemzethez appellálnak. Ezt az apellátát a kormány nemcsak hogy nem kéri el, hanem — mint teljes határozottsággal jelentik — a közel jövőben kilátásba veszi. Talán sokkal hamarabb be is következnek ez, mint ahogy eddig hitték.

Nemcsak kiegészíti, de még fokozottabban jelzi a kormány ezen szándékát a kormány másik félhivatalosának, a Magyar Nemzetnek tegnap esti cikke, a melyben többek között a következőket mondja:

Kiindulván abból a tényből, hogy az országgyűlés bizalmatlanságot szavazott a kabinetnek, a legteljesebb alkotmányos joga a kormánynak, hogy igyekezzen a nemzetől olyan képviselőt nyerni, amely irányában a politikai bizalmatlanság álláspontjára nem helyezkedik. Nem titok, hogy a kormány e pillanatban serény fáradozással éppen ezen dolgozik. Nem titok, hogy nagy horderejű gazdasági és szociális problémának előírta a megoldását a nemzetet megnyerni a maga politikájának. Egészséges, életerős, törvénytelenkedésben nem tobzódott parlament előtt óhajta viselni a felelősséget.

A miniszterelnök bécsi útja.

A N. Fr. Pr. ügy értcsül, hogy báró fejérvári Géza miniszterelnök e hét végén két napi tartózkodásra Bécsbe utazik. Az ügyvezető miniszterelnök tárgyalni fog ezen idő alatt gróf Goluchowskyval és Gautsch osztrák miniszterelnökkel s a Csehországból visszatérő királyt is megvárja, ki vasárnap vagy hétfőn fogadja. Nevezett lap ezt a hírt összefüggésbe hozza a legutolsó napok kompromisszum-hireivel, de bármilyen kombinációt ez irányban legalább is korainak jellemez.

A képviselőház első ülése.

A szeptember 15-én újból összeülő képviselőház első ülése elé nagy érdeklődéssel tekint a nagyközönség. Fokozza az érdeklődést az a körülmény, hogy a nemzetközi szociáldemokraták ez alkalommal nagy tüntetést terveznek a képviselőház előtt az általános választó jog érdekében és miután általában százezer ember vesz részt e tüntetésben, nincs kizárva, hogy nagyobb összeütközés is kerül a sor. A szociálisták már be is jelentették a főkapitányságnál tüntető felvonulásukat és egyúttal a bejelentők el is vállalták a rend fenntartásáért a felelősséget. Egy egész tömeg ember fog a rendezésről gondoskodni, akik jelvényekkel lesznek ellátva és részben kocsikon, részben kerékpárokon, sőt automobilon fogják a felvonulás utvonalaikat beszáguldani, hogy a rend érdekében intézkedhessenek.

Szeptember 15-én reggeli 9 órakor hat helyről vonulnak fel az Országház tere a munkások. Az Alkotmány térről, a Ferenc-térről, a Lohel térről, a Hunyady-térről, a Tisza Kálmán térről és a Szabadság-térről indulnak el a tömegek zárt sorokban. A tüntetés napjának délelőtti az összes fővárosi műhelyekben szónokelni fog a munka. Az Országház-téren három szónoki emelvény lesz. A szociáldemokratáknak egy küldöttsége be fog menni a képviselőházba, hogy Justh Gyula elnöknek átnyújtsa az általános titkos választói jogra vonatkozó kérvényt, melyet csak a párt vezetősége ír alá.

A képviselőház elnöksége azonban szintén megteszi intézkedéseit a parlament tanácskozásainak rendes lefolyása érdekében és e célból tegnap délután Justh Gyula elnök, Bolgár Ferenc és Rakovszky István alalnökkel, valamint Tóth János háznagygyal együtt értekezletet tartott a képviselőház elnöki szobájában. Az értekezleten, amely délután 5 órától hét óráig tartott, a képviselőház elnöksége megállapította azon rendszabályokat, amelyeknek alkalmazása szükségessé válik a szociálisták részéről kilátásba helyezett s a parlament tanácskozásának megzavarását előző tervekkel szemben.

Mint értesülünk, a képviselőház elnöke az ügyből kifolyólag Rudnay Béla főkapit-

tánnyal is érintkezésbe lépett a képviselőház előtti tésére a rend fenntartása érdekében kivevényelendő rendőrség miatt, sőt a belügyminisztert is felhívja katonaság kirendelése céljából.

A rendőrség a katonasággal egyetemben a képviselőházi téséget meg fogja szállani és a képviselőházhoz vezető utvonalak mindkét oldalán katonai erő fog kordont képezni és egyrészt a szociálisták által tervezett merényletekkel szemben a megtámadottaknak védelmet nyújtani, másrészt pedig szabad közlekedést biztosítani egy a képviselőnek, mint pedig a képviselőházba menő nagyközönségnek. A karbatalom ilyen képpen teljesen elfoglalja a képviselőház előtti nagy téséget s a tüntető szociálisták csupán a mellékutakig juthatnak el.

De történetek magában a Házban is ujtások. A képviselőház elnöke elrendelte ugyanis, hogy ezentul egy a képviselő, mint a nagyközönség is a képviselőház kupa-csarnoka előtt levő széles lépcsőn juthatnak fel a Házba. Ezenkívül intézkedett a képviselőház elnöke, hogy az eddigi rendes képviselőházi kocsi feljárom kívül a képviselő a minisztereknek fenntartott kocsi-feljárat is használhassak. — Eddig a képviselőházhoz ugyanis csak a képviselőház szűk kocsi feljárom át lehetett a gyalogjáró képviselőknak is, valamint a nagyközönségnek is nagynehezen feljutniok. — E kényelmelenségen úgy segített Justh Gyula, hogy szeptember hónap 15-én kezdve a rendes ülések alatt a kupa-csarnok előtti lépcsőház lesz nyitva a képviselő, valamint a nagyközönség részére; a mostani miniszterek részére fenntartott kocsi feljáró is rendelkezésére fog állani a nagyközönségnek. — A képviselőház megnyitó ülésére, mely e hó 15-én lesz, csakis egy nappal a megnyitás előtt, délelőtt 10 órától 1 óráig lehet jegyet előjegyezni korlátolt számban a háznagyi hivatalban kitett ivre. A megnyitás napján egyáltalában senkinek sem fog a háznagyi hivatal karzati jegyet kiadni.

Magát az első ülést és annak eseményeit immár a vezérlő bizottság határozatai fogják irányítani. Első sorban is a kormány vád alá helyezésére vonatkozó indítvány képezi a szenzációs ülés legfontosabb tárgyát, A vádindítványt Kossuth Ferenc fogja előterjeszteni és pedig közvetlenül az elnöki bejelentések után. A házszabályok szerint az indítványt először napirendre kell ugyan kitűzni, de éppen úgy, mint a június 24-iki ülés alkalmával a Bánffy-féle indítványt, úgy most a vád alá helyezési indítványt is azonnal elfogadhatja a Ház. Valószínű tehát, hogy báró fejérvári Géza ezt kikerülendő, rögtön az ülés megnyitása után vagy elnapol, vagy ami még valószínűbb, feloszlato királyi kéziratral áll elő.

Ebben az esetben azonban, minthogy a képviselőház elnapolása vagy még inkább feloszlata, tekintettel a költségvetésen kívüli állapotra, törvényellenes, a szövetkezett baloldali pártok nevében egy deklaráció fog tétetni, amelyben a nemzet figyelmét fel fogja hívni a koalíció az alkotmány ellen intézett ezen újabb merénylet indokaira és egyúttal felszólítja a nemzetet, hogy most már fokozottabb mértékben és nyomatékosan követelje igazainak érvényesítését.

Hajdúvármegye.

Meghívás. Hajdúvármegye állandó választmányának folyó 1905. évi szeptember hó 14-ik napján d. e. 9 órakor, a vármegye-ház nagytermében tartandó ülésre. Tárnyak: A vármegye 1906. évi költségvetésének birálat alá vétele, továbbá a folyó szeptember hó végén tartandó őszi rendes közgyűlés tárgyainak előkészítése. Rásó Gyula, alispán.

Kivándorlás a megyéből. Két utlevelet adtak ki ma a megyeházán: Richter László balmazújvárosi gépész-kovácsnak és Sütő Anna hajdudorogi leányzónak.

A presbyter választási ügy.

A debreceni presbyter választás ügye — mint köztudomásu — Jánosi Zoltán ev. ref. lelkész és dr. Ferenczy Gyula főiskolai tanár felebbezése folytán az egyházmegyei bíróság elé került.

Felebbezők arra alapították felebbezésüket, hogy a presbyter választásnál függetlenségi párti politikai irányzatok érvényesültek. Az első ízben Kozma Zsigmond lelkész által megtartott vizsgálaton már kiderült, hogy ez a függetlenségi párti politikai irányzat akként érvényesült, hogy a megválasztott presbyterek 45 százaléka a szabadelvű párt-hoz tartozik.

Ezt a hosszadalmas és izgalmas vizsgálatot az egyházmegyei bíróság megsemmisítette és új vizsgálatot rendelt el. Ezt az újabb vizsgálatot Biber József vezette.

A ki a vizsgálatot vezetett lelkészek egyéniségét ismeri: egy másodpercre sem hiheti, hogy a panaszolt párt politikai célok érvényesülésével szemben kedvezően elfogultak lettek volna. Ellenkezőleg: felderítettek minden parányiságot: a melyből csak következtetni is lehetett volna az említett párt politikájának érvényesülésére.

Az egyházmegyei bíróság e hó 7-ikén vette tárgyalás alá az ügyet.

A bíróság Dávidházy János esperes és Fráter Barnabás gondnok elnöke alatt Bernáth István, Szunyogh Szaboles, Nadányi Pál világi, Nagy Lajos és Fodor Sándor egyházi tanácsbírákból állott, utóbbi töltötte be az előadói tisztet.

A tárgyalás izgalmaira kitérni nem kívánunk, csak közöljük az eredményt, mely abból áll, hogy a bíróság a panaszokat felebbezésükkel elutasította, a presbyter választást megerősítette, s panaszosokat a felmerült költségek megfizetésére kötelezte.

Panaszosok nem elégedtek meg ezzel az ítélettel, felebbezésüket nyomban bejelentették s így az ügyet viszik tovább az egyházkerületi bíróság elé.

Jól jegyezzük meg: a kik az izgalmat előidézték, akik azt két éven át ébren tartják és szitogatják, a kik egy bizonyára teljesen elfogulatlan, politikai pártolást tekintve egy telis teli szabadelvűpárti személyekből alkotott bíróságnak ítéletében megnyugodni nem tudnak, akik az izgatott kedélyek lecsillapítása helyett olajat öntenek a tüzre, akik elvakultak a maguk csalhatatlan ítéletében, akik a csalatkozhatatlanság tekintetében papábbak akarnak lenni a pápánál: — ezeknek a férfiaknak egyike egyik debreceni lelkész Jánosi Zoltán, — másika pedig a debreceni főiskolának tanára és ez időszerint igazgatója: Dr. Ferenczy Gyula.

H I R E K.

Jog és pénzügyi-bizottság ülése. Debrecen város jog és pénzügyi bizottsága csütörtök délután Körner Adolf tanácsos elnöke alatt ülést tartott, a melyen jelen voltak: Márk Endre, Roncsik Lajos, dr. Szánthó Sámuel, dr. Tüdös János, Miskolc Jenő, Péter Gábor, Szele vámfelügyelő, dr. Fejér Ferenc és Vargha Károly tb. tanácsos előadó. Az ülésen a közgyűlés tárgyait készítették elő és tárgyalták a piaci helypénz-szabályrendeleti javaslatot. Szánthó Sámuel azt indítványozta, hogy a piaci helypénz-szabályrendeletet ne tárgyalják, míg a piac elhelyezését véglegesen nem rendezik. Márk

Endre ehhez hozzájárul. Dr. Tüdös János a szabályrendelet tárgyalását óhajtja, de melegen pártolja a vásárcsarnok eszméjét, — a melyet okvetlen meg kell valósítani. Dr. Fejér Ferenc pártolja a vásárcsarnok eszméjét, de most tárgyalják csak le a szabályrendeleti javaslatot. Ő indítványozza, hogy jó lenne, ha baromfitenyésztési és konyhakertészeti telepet is létesítenének, amelylyel Debrecen gazdaságilag nagyon fontos intézménnyel lenne gazdagabb. A bizottság a javaslatokat egyhangulag elfogadja s a debreceni piac teljes rendezése ügyében az itt elhangzottak figyelembevételével felkérte Kovács József polgármestert, hogy értekezletet hívjon össze, melyen a vásárcsarnok s egyéb piaci intézmény ügyét alaposan betárgyalják. Ezután rátértek a piaci helypénz szabályrendelet tárgyalására s az állatvásári díjakat a gazdasági egyesület javaslata szerint lényegesen leszállították. Ezután a szolgák drágasági pótlék iránti kérelmét tárgyalták le. A 3. köztisztviselési felügyelő, az összes erdőőrök és az állandó tiszti és hajdulegények a jövő évre drágasági pótlékért folyamodtak. Márk Endre pártolta a kérelmet. Dr. Fejér Ferenc sem zárkózott el a fizetési pótlék elől, de maholnap a hajdulegényeknek több fizetésük lesz, mint a rendőröknek. Már pedig a rendőrök szolgálata össze sem hasonlítható a hajdukéval. A rendőrök fizetését kell első sorban emelni. A bizottság a köztisztviselési felügyelőnek 5—5, a mezőőröknek 5—5, a tiszti legényeknek és hajduknak 10—10 korona drágasági pótlékot szavazott meg.

— **Telepengedélyezés.** Debrecen gyári világában jelentős szerepet fog elfoglalni az a gyár vállalat, amelynek telepengedélyezése ma délután történt meg a Margit-fürdő telepen. A debreceni erőtakarmangyárnak a Margit-fürdő telepen épített gyári helyiségeire adott telepengedélyt ma a megalakított bizottság, a melynek tagjai Vetéssy Béla rendőrfogalmazó, Publig Ernő h. tűzoltóparancsnok, Polgár iparfelügyelő a főmérnök helyettese Dziallas tervező mérnök és Schweiger Sándor, a gyári részvénytársaság igazgatója.

— **Utimesteri tanfolyam.** Az ország kereskedelmi és iparkamarái értesítik az érdekelteket, hogy az ország tiz helyén utimesteri iskolát állítottak fel, a melynek célja a közuti kezeléssel szükséges műszaki segédzetképzés. Az iskola hallgatóinak első sorban a jelenleg is alkalmazásban levő állami és törvényhatósági utimesterek és hivataltisztok vétetnek fel. — A kérvények folyó évi október hó 31-ig adandók be. A tanfolyam tartama 2 év. Minden évben felváltva csak az egyik, az első vagy második évi tanfolyam van nyitva. Az oktatás minden évben december hó 1-én kezdődik és március hó 31-én végződik. Bővebb tudnivalókat a kereskedelmi és iparkamarák adnak.

— **A berlini magyarok és nagy Wesselényi életirója.** A berlini magyar iparos és kereskedő egyesület a következő elismerő levelet intézte Dr. Kardos Samuhoz. A berlini magyarság nevében a „Magyar Kereskedők és Iparosok egyesülete,” mely egyesület a házasszeretef becsületes gondolatában működik, felkéri Nagyságodat az alábbiakra.

A nagy Wesselényiről írott műve megjelenésekor nemcsak otthon keltett osztatlan lelkesedéssel előismerést, hanem a berlini magyarság között is.

Nagyságod művéből ösmertük meg igazán Wesselényit a maga csodálatos nagyságában. Mert nagyjaink között Wesselényi is az, kit a történelem nem állított elének a maga teljes valójában.

Nagyságod az érdem, a dicséret mert sok évi munkájával, melyben Nagyságod rajongó szeretete nyilvánult meg a nagy Wesselényi iránt, oly kincset adott a magyar

irodalomnak s ez által a nemzetnek, melylyel mi is előismeréssel vagyunk.

Fogadja ezért Nagyságod a berlini magyarság örök háláját, becsülését és üdvözlését.

Egyben mi az elnökség tagjai, kik jobbra Debreceniek, ösmerjük Nagyságodt úgy társadalmi, mint politikai szereplését, hivatkozunk magyaros lelkére, megajándékozni kérjük egyesületünk könyvtárát — művével. Berlin, 1905. szeptember hó 1-én. Hazafias tisztelettel: a berlini magyarság nevében „Magyar Kereskedők és Iparosok egyesületé” nek elnöksége: Sipkovits Béla jegyző, Somló Jenő alelnök.

— **Jubiláló szakegylet.** E hó 10-én, vasárnap érdekes jubileumot fognak megünnepelni a debreceni könyvnyomdászok. A magyarországi könyvnyomdászok és betűöntők szakegyletének tiz esztendő fennállását, a mely alkalmából a debreceni bizottság a Korona vendéglő disztermében diszkozgyűlést tart. Az ünnepségnek műsora a következő:

1. Nyitány. Előadja: Veres Tóni zenekara. 2. Prológ. Irta: Csizmadia Sándor. Előadja: Péntek Lajos, szakegyl. alelnök. 3. Elnöki megnyitó. Elmondja: Morvay Zoltán, szakegyl. elnök. 4. A Nyomdász Dalárda éneke. 5. Versek. Irta: Csizmadia Sándor. Előadja: Berényi Gábor. 6. A Nyomdász Dalárda éneke. 7. Ünnepi beszéd. Elmondja: Kiss Sándor, szakegyl. jegyző. 8. Munkás Induló. Előadja: Veres Tóni zenekara.

— **Debrecen város virilistái.** Debrecen városánál tegnap készültek el az 1906. esztendő virilistái névjegyzékének kidolgozásával, a melyet az adóhivataltól bekívánt adatok alapján állítottak össze. Ez a névsor természetesen ideiglenes, mert csak az igazoló választmány ülésén fogják véglegesen megállapítani, hogy kik a legtöbb adót fizető polgárok Debrecenben? Az ideiglenes névsor e hó 8-tól, vagyis máttól kezdve 8 napon át közszemlére van kitéve a főjegyzői irodában, a hol is bárkinek megtekintésére rendelkezésre áll. E 8 napos közszemlé alatt adandók be a felszólalások és esetleges más reklamációk. Aki azonban a nyolc nap alatt a felszólalást be nem nyújtja, az még az e hó 18-án tartandó igazoló választmány ülése előtt délelőtt 9 órától 12 ig és délután 3—5 ig szóbelileg is előterjeszheti a kérelmet. Az ideiglenes névsor egyébként a következő:

Hartstein Péter 10715.82, Rickl Géza 5783.93, Vecsey Zoltán 5199.72, Simonffy Imre 8739.44, Áron Miksa 3702.33, Kardos László 3084.57, Dr. Ujfalussy József 3033, Reichmann Ármán 2880.39, Weichinger Károly 2806.36, Lamprecht Frigyes 2711.40, Németh András 2698.70, Áron Jenő 2540.92, Fried Emil 2537.49, Dr. Bruckner Ernő 2519.87, Nagy Jakab 2397.89, Szikszay Lajos 2240.30, Horváth István 2198.76, Szentessy János 2190.25, Berger Jenő 4233.46, Reviczky József 2099.52, Tóth Gyuláné és Györfly Aladár 2080.17, Zöld János 2018.84, Jóna István 2018.65, Geiger Simon 2005.90, Jóna János 1980.99, Harangi Sándor 2004.02, ifj. Horváth Tamás 1843.53, Kenyeres Károly 1836.13, Koszorus Lajos 1823.35 (meghalt), K. Bilkei Imre 1813.37, Csanak József 1809.97, Jámbor János 1805.45, Bányay István 1790.78, Füst Ödön 1289.92, Ungváry József 1753.47, Rosenberg Salamon 1755.14, Balog István 1747.03, Falk T. Lajos 1745, Tóth István 1729.68, Stern József és Testvére 1697.58, Hajdu Gyula 1671.61, Horváth János 1642.53, Polgári Bálint 1619.84, Boldog István 1613.81, Hochfelder Jakab 1613.45, Móricz Ferenc 1592.78, Gara Alajos 1574.89, Szép József 1561.85, Gebauer Károly 1560, Dr. Csathó Ernő 1553.76, ifju Kertész István 1546.63, Erber és Fleischmann 1535.17, Hutflész Kázmér 1525.09, Hauer Bertalan 1478.05, Kiss Mihály 1446.96, Gaal Ferenc 1442.84, Simonffy Emil 1420, Szabó Lajos és fiai 1106.80, Szabó Kálmán 302.89, Varga Elemér 1405.43, Balog István 13087.53, Gyarmathy János 1374.42, Czégely Ferenc 1373.57, Ménes István 1368.11, Hegedüs Ferenc 1358.89, Gerőby Pál 1351.38, Kertész Imre 1339.05, Polgári József 1333.63, Rázsó

István 1306.02, Taffler Ignác 1289.35, Pásztor János 1280.52, Kerekes Géza 1239.55, Szabó Mihály 1206.27, Szikszay Albert 1205.43, Szedlák és Vámos 1204.49, K. Vértessy István 1201.94, Kertész János 1176.10, Csanak Testvérek 1171.68, Kertész István 1170.33, Frohner Géza 1162.83, Dr. Tüdös János 1146.59, Dr. Sz. Szabó József 1144.82, Erdei István 1130.42, Harsányi István 1121.62, özv. Széll Jánosné és fia 1113.46, Horváth János 1096.24, Iestván Adorján 1088.77, Szabó Lajos 1084.88, Kovács Gyula 1073.23, Jobbágy János 1061.63, Kállay Sándor 1048.28, Pásztor István 1041.86.

— **Ellopott 35 korona.** Sirva állított be tegnapelőtt a rendőrséghez Péterfi Elza, a dr. Horváth Károly kórházi főorvos szakácsnője. Elpanaszolta, hogy míg ő a pincébe lement a reggelihez szükséges tejet addig valaki a szekrényéből 35 korona készpénzét ellopta. A lopással a szobalányt Balázs Linát gyanúsítja. Fehér Mihály rendőrbiztos vette kezébe az ügyet s erélyes nyomozás és sok fáradság után ma kiderítette, hogy a pénzt tényleg a szobalány lopta el. Balázs Lina szobalány a pénzt Kvos Lászlónénak adta át, ki két gyermekét tart. A leány megneszelte, hogy megtudták a dolgot s tegnap Kvosnéhoz küldött két fiut azzal az izenettel, hogy a pénzt senkinek oda ne adja. Kvosné azonban már el is költötte. Igazán tanácsos volna, ha a kapitányság az ily gyermekeket a lelenceházba helyezné el, mert az az anya nem képes annyit keresni, hogy még őket is eltartsa, s azért adja fejét a lopásra. Balázs Lidiát a vizsgálat tovább folytatásáig őrizet alá helyezték.

— **Az osztálysorsjáték tegnapi húzásán** a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

10.000 koronát nyertek: 34997 46981 56539.
5000 koronát nyertek: 43040 43513 45144.
2000 koronát nyertek: 22184 35615 45018 67617 10339.
1000 koronát nyertek: 16256 29248 33080 35901 48594 65076 83165.

— **Felhívás a tanoncotartó kereskedő főnökökhöz.** A kereskedő tanoncok beírása folytatódlagosan délelőtt 11—12 óráig és d. u. 5—6 óráig, szept. hó 10-én, vasárnap d. e. 10—11 óráig és legkésőbb szept. 11 és 12 napjáig d. e. 11—12 óráig és d. u. 3—7 óráig történik. Az ipartörvény értelmében minden főnök tanoncát ideje korán beírtni s az iskolába felküldeni tartozik. Ennek elmulasztását az iskola igazgatósága az iparhatóságnak haladéktalanul be fogja jelenteni.

— **Gyilkos szerelmes.** Gyakran előfordul az az eset, hogy szerelmi viszonyból kifolyólag egyik másik ember fegyvert fog szerelmese vagy maga ellen. Hasonló eset történt tegnap a szomszédos Érmihályfalván. Régebb idő óta szerelmi viszonyt folytatott Dersi Kálmán érmihályfalvai gazdasági ta itó egy odavaló uri leánnyal. Baumann (Ilonával.) Azonban a házasságuk elé sok akadály gördült s valószínűleg ez adta a gyilkos fegyvert a leány kezébe. Tegnap délben 12 és 1 óra közt Dersi Kálmán érmihályfalvai gazdasági tanító együtt sétált Baumann Ilonával az utcán. Mélyen belemerültek abeszélgetésbe, mikor egyszerre a leány megállott s következő pillanatban egy lövés dördült el és „Dersi rögtön összeesett. A leány holtra rémulve először fiatal ember nyakába borult, — majd pedig haza futott s az ágy alá bujt, — Dersit aztán kocsin szállították lakására, hol most élet halál közt lebeg. A gyilkosság oka mint értesülünk szerelmi féltékenységre. Dersi

már régebben felajánlotta a házasságot a leánynak, azonban ez elő nagy akadály a felekezeti különbség gördült. A leány attól félt, hogy soha sem lehetnek egymáséi. A mihályfalvai szolgabíróság rögtön jelentést tett az esetről a debreceni ügyészségnek.

Postai pénzküldemények értékesítése a községekben. A nagy- és kisközségek címére akár a községi pénztár javára, akár állami adó fejében postán érkező pénz és értékküldemények, nevezetesen pénzeslevelek, pénzesmagok, postautalványok hiánytalan elszámolásának ellenőrzése céljából a belügyminiszter a pénzügyi és kereskedelemügyi miniszterekkel egyetértőleg körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz. — Nagyközségekben, — mint a körrendelet mondja, a szóban levő pénz és értékküldeményeket a posta a községi pénztárnok és ellenőr együttes aláírására szolgáltatja ki. Az aláírások mellett a községi pénztár bélyegző lenyomatát kell alkalmazni. Az átvételre jogosultak aláírásának és a községi pénztár bélyegző lenyomatának a postahivatalhoz való bemutatása a községi elöljáróság által kiállítandó és a járási főszolgabíró által láttamozandó értesítvényvel történik. Egyidejűleg a nagyközség képviselőtestülete által a bíró részére kiállított hivatalos meghatalmazás érvényét veszti, azonban továbbra is a postahivatal őrizetében marad. A kisközségek címére érkező pénz- és értékküldeményeket a posta csak abban az esetben szolgáltatja ki, ha a kézbesítő okmány a községi bíró névaláírásán kívül az illetékes közjegyző aláírásával és emellett a közjegyzőség bélyegző lenyomatával is ellátva van. Felhívja a belügyminiszter a vármegyék közönségét, intézkedjék, hogy a vármegye területén levő közjegyzőségeket, a posta- (és táviró-) hivatalhoz jelentésük be azokat a kisközségeket, amelyek a postahivatal kézbesítő körébe tartoznak. A bejelentések a járási főszolgabíró útján történnek, aki azokat látamozva, folyó évi október 15-éig a posta- (és táviró-) hivatalhoz juttatja. Nincs megengedve, hogy a kézbesítő okmányokat a kisközség portómentes levelében küldje meg a közjegyzőnek aláírás végett s a közjegyző aláírás után portómentesen küldje vissza a kisközségeknek. A nyilvántartást egy évi használatra kell be rendezni, Ez a rendelet folyó évi november 1-én lép érvénybe.

Csavargó suhancok. Babolessy Béla Csapó utca 41. sz. a. lakó szijgyártó mester régebb idő óta észre vette, hogy ostromok, ostornyeletekből, amiket az üzlete elé kiagatott, naponként több darab eltűnik. Ma észrevette, hogy valami suhanc egész köteg ostort lelopott. Utána futottak és elfogták. A tolvaj Grósz Jakab 15 éves csavargó, aki már is többször ült büntetés-kép a börtönben. A fiatal csavargó cimborái Váradi Károly szlováti és Szabó György debreceni fiúk, akik újföldi kertekben háltak hetek óta és ma Máriapócsra készültek bucsura, hogy ott lopjanak. Mindhármat letartóztatták.

Két cselédváltás kérvénye. A közönség kényelmére a főkapitány megengedte a cselédváltást, ahol a közvetítők ki-kerülésével, közvetlen érintkezés útján választ-hat cselédet a közönség, ami helyes is. Most két cselédkövetítő, Klein testvérek és Turai Farkas kérvényt adtak be a főkapitányhoz, hogy a cselédváltást szüntesse be. Ezt azonban aligha teljesítheti a főkapitány.

Sétálni szabad. A rendőrség előtt közismert csavargó Szabó István, Régóta nem mutatta már magát becsületes emberek előtt. Kin bujkált a Nagyerdőn és a tanyán a szénaboglyák adtak neki szállást. Ma bejött a városba. A rendőr azonnal felismerte a közveszélyes alakot.

Befeje Pista. Mit keresel te a városban?

— Sétálok.

— Csavarogsz.

— Az már nem igaz.

— Mért nem még dolgozni?

— Mert sztrájkolok, Tetszik tudni, szociálista vagyok már én is.

— No hát akkor befele.

Szerencsés nagytőzsde. A tegnapi huzáson a nagytőzsdében vásárolt 31977. számú osztályosjegyen 10,000 koronát nyert négy debreceni lakos. Ezen összeg megoszlik jó módú, kevésbé jó módú és szegény emberek között.

Magyar ember nem használ más csak a híres Hajdusági pedrót, mely legjobb bajusznövesztő és ápolószer az összes bajuszpedró készítmények között. Hatása gyors és biztos! Postán 3 doboz 2 korona 15 filléért utánvétellel bérmentve küld a készítő: Grósz Nagy Ferenc gyógyszerész, Debrecen, Kossuth utca 8.

Csodálatos azon eredmény, melyet a t. hölgyek a Balassa féle valódi angol Ugorkatej használatával elértek. Néhány nap után eltűnt az arcbőréről szeplőt, pattanást és egyéb bőrbajot, fehérré, üdvé és finommá varázsolja anélkül, hogy a bőrnek ártana. A párisi és bécsi kiállításokon kitüntetett szer, mely rövidesen nálunk is mint Angolországban az összes egyéb szépségesszerek kiszorítja. Üvegje 2 korona, hozzá valódi angol ugorkaszappan 1 kor. és puder 2 kor. 53. Kapható minden gyógyszerárban. Postán szétküldi Balassa Kornél gyógyszerára. Budapest, Erzsébetfalva.

Rákóczi-mihályon Almásy major, 1000 mázsa szén, 400 mázsa sarju eladó; venni szándékozók jelentkezhetnek Bistai Sándor jószágintéző urnál, Kisfás-Földház (Szabolcs megye).

Az Emke kávéházban ma este folytatja hangversenyét Kooó Antal a világhírű cigány hegedű-művész.

TÁVIRATOK.

fejeváry a királynál.

Budapest, szept. 8. A király tudva-levőleg 10-én tér vissza a steknai hadgyakorlatokról. — Ugyanezen a napon fejeváry Géza báró Bécsbe utazik és beható tanácskozásokat folytat Gautsch osztrák miniszterrelökkel és Goluchovszki gróf közös külügyminiszterrel.

Másnap, vagyis 11-én fejeváry kihallgatásra megy a királyhoz.

Hogy mi a célja e kihallgatásának, az nyilvánvaló. A kormánynak van egy csomó terve és ezekre fogja kérni a korona hozzájárulását.

Értesülésünk szerint fejeváry Géza báró előterjesztést tesz a királynak, hogy bizonytalan időre napolja el az országgyűlést. Erre ugyanis a kormánynak feltétlenül szüksége van, mert különben a vád alá helyezést el nem kerülí.

Zsidóüldözések Oroszországban.

Kisenev, szept. 7. Hivatalos jelentés szerint a halottak és sevesültek száma kétszázhatvan. A városban kihirdették az ostromállapotot. Néhány hét óta számos zsidó férfiúnak és asszonynak borzasztóan megsemitült holttestét találják a város félreeső helyein anélkül, hogy a rendőrségnek sikerült volna csak egyetlen tettest is kézrekeríteni. A zsidó lakosság kétségbe van esve. Egy zsidó küldöttség elment a kormányzóhoz, hogy oltalmat kérjen tőle, a kormányzó felelete nem volt nagyon meggyugtató. Másrészt meggyőződött a zsidó lakosság arról, hogy a rendőrség elmozdítja az antiszemita mozgalmat. Mult szombaton megtalálták egy szép fiatal zsidó asszonynak holttestét, amely számos kézzurást állapítottak meg. A rendőrök az utcai harcban száznál több zsidót megöltek. A holttestet éjnek idején temették el. A zsidó kórházak zsúfolva vannak.

SZINHAZ.

Zilahy előleges jelentése. Kedves falragasz jelent meg ma Debrecen utcáin, melyet az előleges bizalom teljes melegségével

üdvözöl a közönség. Zilahy Gyula, színházunk új igazgatója az ezerszemű Császár előterjesztette társulatának névsorát, mely itt következik:

I. Az ügyvezetés: Zilahy Gyula, igazgató és főrendező. Békés Gyula, titkár. Huber Miksa, karnagy. Szakács Andor, rendező. Polgár Sándor, rendező. Poór Vilmos, második karnagy. Győre Alajos, pénztáros, Poprádi Árpád, sugó. Barabás Károly, ügyelő.

II. Előadó személyzet: Hölgyek: Arday Ida, drámai anya. Almásy Lola, vigjátéki és szalon színésznő. Csáder Irén (J.), hősnő. Főti Frida, operette szubrett. Gárdonyi Teréz (Sz.), operette és népszimű komika. Koppán Margit (B.), operette énekesnő. Körösmezey Margit, társalgási színésznő, Markovits Margit, drámai szende. Pozsonyi Lenke (Sz.), opera és operette énekesnő. Polgár Ilona, vigjátéki színésznő Radó Anna, opera, operette és népszimű énekesnő. Szabó Irma, naiva. Zilahy Gyuláné, opera és operette énekesnő. Perczel Carola és Perczel Rózsi, balettáncosnők. **Urak:** Árkos Vilmos, operette és népszimű bariton. Békefi Lajos, opera és operettetenor. Békés Gyula, vigjátéki és jellemszínész. Deeszy Alfréd szerelmes, bonvivant. Krasznay Ernő, lírai szerelmes. Kondor Ernő, vigjátéki és társalgási színész. Polgár Sándor, opera és operette buffó, komikus. Szakács Andor, hősszerelmes. Sarkady Vilmos daljáték buffó komikus. Sente Rezső szerelmes bonvivant, Ternyi Lajos énekes bonvivant. Zilahy Gyula, vigjátéki síheder színész, Kiss Irén, a budapesti Vígsház tagja, mint állandó vendég. **III. Segéd személyzet:** Arday Vilma, B. Czenker Róza, Dinnyésy Juliska, Kertész Kata, Kardos Tusi, Kállay Hermin, Lászy Etel, Magda Eszti, Nagy Annuska, Z. Pető Julia, Szalóky Szidi, Szabó Mariska Végh Jolán, Várady Józsa, Barabás Károly, Gajdzsinszky Pál, Gazdácska Lajos, Juhav József, Kiss József, Kovács István, Katona Imre, Lendvay Ödön, Mészáros Sándor, Martonfi Jenő, Nagy József, Szilágyi Ernő, Ungváry Vilmos, Zájongyi Elemér. **Zenekar:** a 39 ik gyalogezred zenekara. Műszaki személyzet 38 tagból áll. Műsoromra vonatkozólag tisztelettel jelentem, hogy a fővárosi színházak kiválóbb újdonságai mellett, sorra színré fogom hozni a régi jelesebb irodalmi termékeket, drámát, színművet, vigjátékot, népsziművet, operát és operettet egyaránt. **Bérlet.** A színházi bizottság határozata folytán értesítettik a t. bérlet közönség, hogy a törzskönyvezett bérlet jogai, tekintettel a bérlet szándékozók nagy számára: *csakis folyó hó 16., délután 5 óráig tartatik fenn,* s a bérletösszeg első fele a jegy kiváltásakor, a másik fele pedig 1906. január elsőjén a jog elvesztésének terne alatt kifizetendő. **Bérleti feltételek:** I. 180 előadásra ABC bérlet. II. 120 előadásra AB) vagy BC) vagy CA) bérlet. III. 60 előadásra A) B) vagy C) bérlet: Családi páholy földszinten 1800 kor. 1200 kor. 600 korona. Családi páholy az emeleten 180 előadásra 1440 kor. 120 előadásra 1200 kor. 60 előadásra 600 korona. Földszinti és I. emeleti páholy 180 előadásra 1080 kor. 120 előadásra 720 kor. 60 előadásra 360 korona. II. emeleti páholy 180 előadásra 720 kor. 120 előadásra 480 kor. 60 előadásra 240 korona. — Támlásszék 1—7 sorban 180 előadásra ABC. bérlet 228 kor. 120 előadásra 192 kor. 60 előadásra 96 kor. Támlásszék a 7—12 sorban 240, 160. és 80 kor. — a 12—17. sorban 192., 128. és 64 korona. A színlap bérlet összege (egész évadra 3 korona) egyszerre és előre fizetendő. — Bérlet lehet e hó 12-étől délelőtt 10—12 óráig és délután 3—5 óráig. Kitűnő tisztelettel Zilahy Gyula, igazgató.

Zilahyné Budapest. A Királyszínház érdekes vállalkozással lép meg a fővárosi közönséget amennyiben versenyre hívta fel a vidék összes elsőrendű primadonáit, hogy a János vitéz címszerepében versenyezzenek egymásközött az elsőségért. A verseny már megkezdődött és bennünket elsősorban az érdekelt volna, hogy azok közül, kik nekünk e címszerepben felléptek, ki nyeri el a babért, Felhő Rózsi, Rózsa Lili vagy Zilahyné. Ez a versenyés nálunk

már az elmúlt szezonban lefolyt és az aradi közvélemény a többiek elismerése mellett, Zilahynának nyújtotta a palmát. — A budapesti versenyen azonban Rózsa Lili betegsége, Felhő Rózi pedig elfoglaltsága folytán nem vesz részt, A fővárosi közönség valóságos fogadásokat köt a győztesre. Miután fogadásról van szó, mi megírhatjuk a mi tippünket, mely szerint a győztes Zilahyné lesz, kinek János vitéze még a Fedák imádókat is meghódolásra kényszeríti. Zilahyné e hó 11-én már a próbát tartja a Király-színházban és 14-én veszi fel a versenyt, mely azt hivatalosan is a vidéki primadonnák királynéjává fogja felváltani.

Polgár Sándor jubileuma. A debreceni színtársulat egyik kiváló erőssége Polgár Sándor e hó 9-én tartja színészkedésének 25 éves jubileumát Aradon, mely eseményről így ír egy oitani újság: Erdekes és minden tekintetben gyönyörű estében lesz része az aradi színházba járó közönségnek szombaton folyó hó ezeptember 9-én amikor is színre herül az „Egy viharos nap” című bohózat, melyet maga a jubiléum alkalmával színtársulat foglalkozik a színház személyzete, a legfurfangosabb színpadi hatásokkal van fűszerezve, az egyes jelenetek hatásosak, a darab nem annyira a párbeszédre, hanem inkább a cselekményre van felépítve — és serdülékeny gyors előadásban a közönséget állandó derűsítőben tartja, a darab főszereplői Csuder Irén, Markovits Margit, Szakácsné, Körösmeyei — a férfiak közül Békés, Ternyei, Kondor Sarkadi, Árkosy, Polgár, Szalóky, Szabó Gyula, a bohózat 4 felvonás és két nyílt változásból áll.

REGÉNY-OSARNOK.

Apáca és kegyencső.

Regény a bécsi életből.

Magyarosította: Szabó Antal. 92

— O, a „kozók” kenyér, nyomorult kenyér! — kiáltá az ifju keserűen. — A gaz emberek és tolvajok kemencéjében sütik azt. O mi lett belőlem és mi lesz még belőlem, könyörülő istenem.

— A mi volt, fognám én felelni, ha ön egy kissé politikussabb és vállalkozóbb volna.

Hát mit tegyek? Tanácsoljon! Én mindenre kész vagyok, ha csak második Módr Károlyként az erdőbe nem akar ön küldeni.

— Mentsen isten!

— No hát akkor csak ki velem! Kihez forduljak.

Az ügynök óvatosan a mellékajtóra tekintett, aztán az ifju füléhez hajolva, súgá:

— Werdenberg asszonyhoz.

— Nagynénémhez? Megőrült ön? — kiáltá bosszankodva Hohenau.

— Pszt! Lassabban az istenért, nehogy a kis feltékeny nyugtalanítsuk. Nem örültem én, meg, hanem éppen megokosodtam uram. Tagadhatja ön, hogy Werdenberg asszony a legnagyobb részvétellel van balsorsá iránt.

— Büszke vagyok a részvétre, bár arra méltatlan vagyok.

— Egy szép hölgy részvétre soha nem érdemlően az ember, mindaddig, míg szeretetreméltó.

— Tovább, tovább, most nincs idő arra, hogy bókákat mondjon.

— Bizza ön magát e nemesszívű hölgyre.

— Azaz, mondjam meg neki, mily mélyen súlyodtam, hogy az egész világ megvetéssel néz reám. Nos uram, ha én a szemérem utolsó maradványát levetkezném, s a megbánó bűnöst játszani akarnám, elfelejtette ön, hogy azon ház, melybe minden köldusnak szabad bejárata van, előttem zárva áll!

— Azt igen jól tudom, s eszembe sem jut, önnek azon tanácsot adni, hogy nagyszívűségét meglátogassa.

— Hát ugyan hol lenne alkalmam vele beszélni?

— Istennem! Hát a városligetben, a népkertben vagy a Práterben, a hova a találkozásra felszólítja.

— És ön azt hiszi, hogy néném?

— Egy percet sem mulaszt el a találka kitűzött idejéből.

— És aztán uram?

— Őszintén leírja szorult helyzetét, s ő igen lekötöztetve érzeni magát ezen bizalom által s a család egyetlen s legközelebbi rokonát nem fogja segély nélkül hagyni.

— Igen, igen, ő angyal, ki mindent feláldozna, hogy engem a nyomortól és szegentől megmentsen.

— Igen, ő mindent feláldozand, és mindent mer, hogy önnek fényes jövőt biztosítson.

— Csak gondoljunk a jelenre uram.

— De ideje van, hogy egy kissé a jövővel is foglalkozzunk. Nagybátyja néhány hónap óta beteges, s azt mondják, hivatalát komolyan le akarja tenni, s nyugalomba lép.

— Mit hallok? Nagybátyám beteg?

— A mellett már igen koros, s végőrája közelebb van talán, mint gondolni lehet. Ha az ember fél lábbal a sirba áll, sokkal békülékenyebb. Nagynénjének határtalan hatalma van az öreg ur felett, s ha ő néhány barát-ágos szót beszél szívéhez, talán ismét megnyitná önnek atyai barátja karjait.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Homokos földek kriptóbalása. A magyar óvári növénytermelési kísérleti állomás két éven át széles körű kísérleteket végzett annak a kipuhatólására, hogy a homokos földek feljavítására mi a legalkalmasabb anyag. A kísérletek eredménye szerint sűrű humuszban szegény, szárazságra hajló oly homokon, melynek megjavítására nincs elegendő istálló trágya, vagy a majortól messzebb fekvő oly dűlőkön, a hova istálló trágyát kihordani nem gazdaságos, ott a homokot megjavítani és termelő képességét biztosan fokozni csakis kalifoszfat trágyázással kombinál földtrágyázással lehet. A maga helyen megfelelő viszonyok közt alkalmazva a földtrágyázás nemcsak a termések mennyiségét fokozza jövedelmezően, de rendszerint azok minőségét is, anélkül, hogy az érésre hátrányos befolyással volna, nevezetesen, hogy a beérést késleltetné.

A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi oszarnok jelentése.

1905. szept. 8.

A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar oszarnok. Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Öreg közép (páronként 300—400 kgr-ig terjedő súlyban) — fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 143—144 fillérig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 143—144 fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban) 143—144 fillérig. — II. Magyar oszarnok: Nehéz (páronként 280 kilogrammon kin felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 240—280 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. — III. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli súlyban 145—146 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogrammig terjedő súlyban) 141—143 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) 142—143 fillérg. IV. Romániai eredetű (Stachl) 1 Nehéz (páronként 240 kilogrammon felüli súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. V. Szerbiai Nehéz (páronként 260 kilogrammon felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. A hízott sertés üzletirányzata változatlanul csöndes.

Van szerencsém a m. t. vevőközönséget értesíteni hogy tulhalmozott raktár miatt a

férfi divat cikkeket

(u. m. ingeket, alsó nadrágokat gallérokat kényelöket, kalapokat, nyakkendőket stb.)

beszerzési áron alól

bocsátom áruba.

Ezen kedvező bevásárlási alkalmat a m. t. vevő közönség szives figyelmébe ajánlom.

Tisztelettel:

BORSOSKATA,
DEBRECEN, Városháza.

NYAVAJA TÖRÉS!

ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot. Ingyen és bérmentve kapható szabad. „Hattyu gyógyszer” által **Májna-Frankfurt.**

11586—1905.

Arlejtési hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város által a cs. és kir. lovassági laktanya telepén létesítendő pótraktár kibővítésénél teljesítendő építési munkák biztosítására zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetk.

Az előállítandó munkák a következő összegekkel vannak előirányozva:

Föld, kőműves, burkoló és elhelyező munka	2147.07
Ácsmunka	727.62
Bádogos munka	158.20
Asztalos munka	77.00
Lakatos munka	963.10
Mázoló munka	99.70
Úveges	30.24

Összesen kor. 4202.937

azaz: Négyezerkettőszázkető korona 93 fillér.

Ajánlatok tehetőek az egyes munkanemekre vagy az összes munkákra.

A versenytárgyaláson részt vehet minden szabályszerű képesítéssel bíró iparos vagy vállalkozó.

Minden ajánlattevő köteles a pályázat tárgyát képező munkák előirányzati összegének megfelelő 5%-os bántópenzt, készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban a városi házipénztárnál a folyó **1905. szept. 19 napjának d. u. 5 órájáig** letenni és az arról szóló letéti jegyet ajánlatához csatolni.

Az ajánlatba hozandó engedmény számmal és betűvel olvashatóan tisztán kiírandó és ajánlattevő tartozik ajánlatában kijelenteni hogy a terveket, költségvetést, vállalati felteteleket és a helyi viszonyokat ismeri és azokat magára nézve kötelezőknek elfogadja.

A kellően felszerelt írásbeli zárt ajánlatok **1905. évi szept. hó 20 napjának d. e. 10 órájáig** a polgármesteri hivatalnál nyújtandók be.

A beérkezendő ajánlatok ugyanazonnap d. e. 11 órakor a városház nagytermében nyilvánosan bontatnak fel.

Elkészve beadott, kellően fel nem szerelt, távirati és utóajánlatok avagy kétségei támasztó kijelentéseket tartalmazó ajánlatok figyelembe nem vehetőek.

A városi Tanács fentartja magának azon jogot, hogy a beérkezendő ajánlatok között szabadon választasson, vagy azok mellőzésével a munkák biztosítására más uton intézkedhessék.

Minden ajánlattevő ajánlatának a felbontásától számítandó 60 napi időtartam feltétlig köte ezettségekben marad. — A tervek, költségelőirányzat, vállalati feltetelek a városi mérnöki hivatalban (Simonffy u. 2/b. II. em. 12 ajtó) a hivatalos órák alatt megtekinthetőek, hol a kívánt felvilágosítások is megadatnak.

Debrecen 1905. szept. hó 4-én.

A városi tanács.

A közeledő őszi idényre

ajánlom dus raktáromat, saját készítményű

női és férfi esernyőket

a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelig.
Továbbá az iskolai idényre

gyermek esernyőket

80 krért és feljebb

férfi és női ernyő

1 frtért és feljebb.

Javítások és áthuzások olesón és pontosan eszközöltetnek.

MERKLER SOMA ernyőgyára

Debrecen, Piac-utca 50.

Agrária erőtakarmany gyár

Részvénytársaság Vezérképviselősége

Horváth Gusztáv Debrecen, Csapó-utca 11 szám.

!! „Kisbér“ ezukorerő takarmány sertéshizalásra, göboly hizalásra, tehenészethez, lótakarmányozásra és Melasse !!

a legelőnyösebb árák és feltételek mellett kaphatók.

Legjobb bajuszodró a híres
DEBRECENI

„CIVIS“ bajuszpedró

amely nem tép, de jól összetartja és nőtteti a bajuszt!

I doboz ára 40 fillér.

Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó“-hoz DEBRECENBEN.

Felhívás.

A Debreceni Hitelbank Részvénytársaság t. részvényeseit az alapszabályok 7 §-a értelmében ezennel felhívjuk, hogy a hátralékos részvénynevértéket intézetünk pénztáránál késedelem nélkül befizetni sziveskedjenek mert a ki a jelen felhívás harmadszori közzétételétől számított 30 nap alatt sem tesz eleget ebbeli kötelezettségének az aláírásból eredő összes jogait veszti a teljesített befizetéseket elveszti a mellett, a jegyzett kérvények névértékének fele erejéig felelős marad.

Kelt Debrecen, 1905. szept. 6.

Az igazgatóság.

Császári és királyi műasztalosok, kárpitosok és diszitők

Fodor Mihály Utódai Budapest

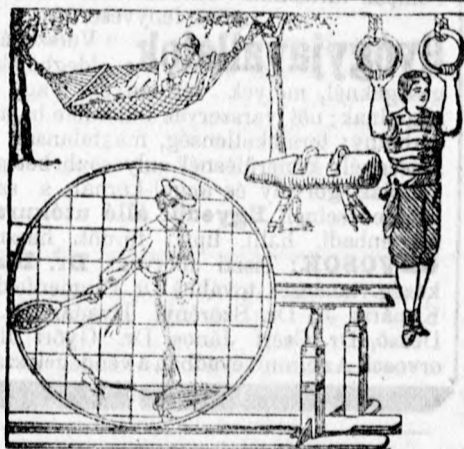
kizárólagosan IV. kerület, Váci-utca 24.

INTERIEURS. Művészi kivitelű díszes és egyszerű berendezések eredeti tervek szerint.

BALATONFÜRED

Gyógyhely és tengerfürdő Zalavármegye. Posta, távirtda és telefon helyben. Elsőrangú fürdőintézet. Fürdőidény május 28-tól szeptember végéig.

Tiszta, ózondus, enyhe, egyenletes tóparti levegő, égvényes, sós, szénsavas, vasas gyógyferrások, juhsavó-, tej- és szőlőira. — Masszás. — Szénsavas meleg pezsgőfürdők Schwartz-rendszer szerint. — Szénsavas hidegfürdők, Gőzfürdő, zuhanyok, balatontavi hidegfürdők és uszodák. Orvosi tekintélyek által igen ajánlva: vérszegénység, görvélly, gümőkór, csusz, köszvény, légzőszervek hurutos bántalmi, rekedtség, vérköpés, gyomor- és bélhurut, máj- és lép-vérbőrség, női bajok és idegbántalmakban. Hegyek által védett gyönyörű fekvés, díszes és célszerű berendezésű gyógyterem, sétacsarnok, argyékos sétányok, lombos park, fenyves liget, tórzene, naponta színelőadások, hetenkint tánemulatság élvezetes kirándulások, séta osolnokázás. Kelégs lakások, csinos nyaralók. A szobák ára 80 fillértől 10 koronáig. Junius 16-ig és augusztus 21-től a szezon végéig a lakások 30%-al olcsóbbak. Napi ellátás személyenként 4 koronától, Vasuti állomások: Siófok és Veszprém. Siófokról gőzhajón 1 óra. Veszprémtől bérkocsin 1 1/2 óra. Vasuti szezonjegyek 33 1/3%-os kedvezményvel, menetdíj jegyek 3 napi érvényességgel féláron kaphatók. A fürdőintézetet rendelő főorvosa: Dr. Huray István, kir. tanácsos. Lakásmegrendelések, előleg beküldése mellett. Lángi Valerián fürdőigazgatóhoz intézendők Balatonfüredre. A balatonfüredi ásványviznek, mely mint étrendi víz is igenkedvelt, főraktárosa: Edesky L., udvari ásványvizszállító Budapestben. Ezenkívül kapható a balatonfüredi kutkezelőségnél, Szemeray Jánosnál Veszprémben és Simon Györgynél Székesfehérvárott. Prospektussal ingyen szolgál a fürdőigazgatóság.

Alapított 1878. Telefon 15-56.

Valódi angol

Tennis-játék.

tornaeszköz, függőágy, korítóháló, tekejáték, uszák, ponyva és fehér kenderkötél legolcsóbb megbízható beszerzési forrása.

Seffer Antal

sport-eszközök és kötélgyártó-telep

BUDAPEST,

IV., Károly-utca, boltsz. 12.

(Központi városi épülete) a Hajó-utcaival szemben.

Képes árjegyzék kívánatra legyen és bórmentve.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

A legfinomabb
Calcium-Carbid

legalább 100 kilogramm vételnél

100 kilónként 28 korona.

50 kilós ládákban, vagy 100 kilós csomagolásban akár mely állomásra szállítva, Magyarország főutvonalain.

A szám-összeg előleges beküldése, vagy utánvét mellett kapható:

Società anonima per l'utilizzazione delle forze idrauliche della Dalmazia Triest.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szögig 36 fillér, minden további szög 3 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szög 6 fillér.

Legelőbbi közzétételükre pontosan választanak, és a szükséges helyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

„Debrecen“
telefon száma
412.

Ajánlatokhoz,
melyeket valamely jelleg
alatti kiadónak a kiadóhivatalba, ne tes-
zék eredeti okmányokat
csatolni, mert érettek
semmi-féle felelősséget
nem vállalhatunk.
Ajánlat az ajánlatokat
és leveleket, melyeket
az apróhirdetés meg-
jelentéséig az árú négy
hét alatt címzettjük el
nem viss, a kiadóhivatal
megszemlél.

Gyönyörű uszár
kutyá eladó. Felvilá-
gosítással szolgálnak
Tiszenháromváros utca
7 szám alatt.

Egy kirakat
rollóval megvételre ke-
reseték Bővebbet a ki-
adóhivatalban. 34-8

Virágnak
való selyem papir min-
denféle színben nagy-
választékban kapható
Móric-telep 20 sz. alatt.

Dobány tőzsde
megvételre keresetnek
vagy megfelelő helyi-
ség. Cím a kiadóhiva-
talban.

Intelligens
fiatal úri lány pénztár-
nok-női, vagy hasonló
állást azonnal elfogad.
Ajánlatokat a kiadóhiva-
talba továbbít.

500 darab minta
érték nélkül zacskó fél
árban eladó. Cím a ki-
adóhivatalban. 144.

Megbízható
nő ember ki 4-500
korona óvadékkal ren-
delkezik, pénzbeszedő
vagy ehhez hasonló
alkalmazást keres. cím
a kiadóhivatalban.

Tüdőbajosoknak.
serofulásoknak kitűnő
receptet ad kölcsön Tor-
dáról öz. Horvát Ká-
rolyné, Válaszbélyeg

Sirkoszorúból állandó
nagyraktár a „Polgári“
temetkezési intézetben
Csapó-u. 28.

Az iskolai év

kezdetével ajánljuk dusan felszerelt raktárunkat a t. szülők szives figyelmébe.

**Fiu- és Leány fehérneműek,
Paplanok, Matracok, Ágy-
terítők, Ingek, Gallérok,
Kézeltők, Zsebkendők,
Nyakkendők, Esernyők,
Pamut- és Gyapju takarók**

nagy választékban, olcsó szabott árakban.

Szabó Lajos Fiai

DEBRECEN,

Dívat-, vászon- és szőnyegáruház.

Tudomásul!

A Debreczeni Erőtakarmánygyár részv. társ. a n. é. gazda közönség tudomására hozza, hogy üzemét — a „Margit“ fürdőbeu épülő gyár telepén f. évi október hó 1-én — megkezdi.

Az igazgatóság.

Nagy maradék vásár!

A szezonból visszamaradt finom **fekete ruhaszövetekből finom divat ruhaszövetekből** Delin és Batisztokból, Zefir és Kretonokból rendkívül olcsó árak mellett

Nagy maradék vásárt rendezünk.

Egyes darabok aljakra és bluzokra fél- sőt negyed árban megkaphatók.

BOSZNAY J. és T^{sa}

divatáruházában

Debrecen, Kossuth-utca 5.

Magyar orvosok! Csak magyar fürdőt ajánljatok!

BÁRTFA GYÓGYFÜRDŐ

Fürdőidény máj. 15-től szept. 20-ig.

Kárpáti gyógy-, üdülő- és fürdőhely, 382 m. a tenger színe felett. Posta, távirda és vasútállomás. Gyorsvonatokhoz közvetlen kocsik, Ó. cs. és kir. Felső Erzsébet királynő tartózkodási helye 1895-ben. Pompás szállodák, gyógyház, magánvillák, éttermek és kávéházak. Magánfogatok részére istállók és kocsiszinek. Lawn-tennis-pálya. Gyermek játszóhelyek. Villamos-világítás. Clubélet (Bártfafürdői Park-Club). Könyvtár, társalgó- és zenetermek. Pompás turisztika. Vadászterület. 6000 hold gyönyörű fenyveserdő.

Gyógyjavallatok. Vérszegénység, oly idegbajoknál és gyengeségeknél, melyek vérhiányon, vagy kimerülésen alapulnak; női ivarszervek különféle bajainál, sápkór, vérhiány; terméketlenség, magtalanság és tehetetlenség; kimerülésnél súlyosabb betegségek után, váltóláz, görvélly és angol-kór; a szívnek megbetegedéseinél. **Egyedül álló utókura** karlsbadi, marienbadi, halli, lipiki fürdők használatát után. **ORVOSOK:** Tiszti főorvos: **Dr. Hintz Henrik** közeg. tanácsos továbbá Dr. Blumenfeld Armin, Dr. Kanárik J., Dr. Szörényi Tivadar, Dr. Grossmann Dezső, Dr. Cséri János, Dr. Györi Ilona rendelő orvosok Az elmúlt évadban a vendégek száma 5000 volt

Országos hírű modern hideg- és meleg gyógyintézet! három ásványvíz-fürdő! Hideg és meleg ásványvíz-fürdő! Hideg és meleg ásványvíz-fürdő! Telített szén-savas fürdők Nauhelm-kúra. Magyarország legkiválóbb szivgyógyfürdője. Villany, fenyő és vasláfürdők (bártfai vasláfürdő) Ivókara: (Egvényes, sós, vasas vizek, könnyen emészthetők)

Orvos-forrás felülmúlja mindenben a Selters-vizet!

Villamos gyógykezelés, massage, tej-, savó- és kefir-kúra. Pormentes, ózondus hegyi levegő. Fenyvesek által terjesztett üdítő balzsamos illat. — Pensió elő- és utóidényben 8 korona, főidényben 12 korona.

Felvilágosítás és prospektussal készségesen szolgál a **fürdőigazgatóság Bártfafürdő.**

Idegbetegeknek

ajánljuk a 20 év óta fennálló és neves ideggyógyászok által mint kitűnő gyógymódot tartalmazó **Idegbetegségekről és Gutaütésről** szóló röpiratot

WEISZMANN ROMAN-tól, mely röpirat immár a 20-ik kiadást érte el.

A röpirat az „**EGYSZARVU**“hoz címzett gyógyszer-tárban **DEBRECENBEN** kapható.